

Výroční zpráva

BEZK, 2004

Výroční zpráva 2004

Organizace: Brontosauří ekocentrum Zelený klub (BEZK)

Adresa: Malířská 6, 170 00 Praha 7, tel.: 233 381 546, fax: 233 382 252

Kdo jsme

Stručně o organizaci

Celý název organizace je Brontosauří ekocentrum Zelený klub, zkráceně BEZK. Byla založena v roce 1992 a její hlavní činnost je vydavatelská.

Hlavní činnost

Vydává časopis o problémech životního prostředí **EkoList** a na Internetu provozuje **EkoList po drátě** – denně aktualizovaný systém stránek, které přinášejí informace o problémech životního prostředí (včetně velkého množství tematicky členěných příloh), **EcoMonitor** (databázi článků o životním prostředí z tisku) a **EkoLink** (katalog stránek o životním prostředí).

Doplňková činnost

Dále BEZK spravuje **webové stránky Českého národního komitétu UNEP** a spolupracuje při budování webových stránek ÚVR ČSOP, Nadace Sluníčko a dalších organizací. Při budování stránek nabízí asistenci technickou i obsahovou. Organizace se podílí na vydávání publikací o životním prostředí, zabezpečuje jejich technické zpracování (V minulosti např. New Horizons?, Zelené finance, Fundraising 96, Jak na to ekologicky, Hry a výchova k trvale udržitelnému rozvoji - sborník simulačních her, A. Votápek: Energy Performance Contracting, A. Lovins: Používat drahá okna znamená stavět levné budovy), ale vydává i vlastní publikace (Domácí rádci: Odpady, Voda, Vzduch, Teplo, Světlo).

Organizace se zabývá spoluprací s místní správou a samosprávou, například v rámci lokálních agend 21. Organizuje školení a semináře.

Vedení organizace tvoří: Mgr. Pavel Činčera, Ing. Radek Svítíl a Mgr. Jiří Neustupa. Ředitelem je Mgr. Pavel Činčera. Stálí zaměstnanci jsou: Mgr. Pavel Činčera, Ing. Hana Hermová, Hugo Charvát, Ing. Radek Svítíl, Jan Šatoplet, Martin Mach. Stálými spolupracovníky jsou: Mgr. Jan Stejskal, Mgr. Vendula Maráková, Iva Nachtmanová a Matouš Mihaliček. Mgr. Vendula Maráková se začátkem roku 2004 stala zaměstnankyní a během téhož roku nastoupila na mateřskou dovolenou.

Organizace má status občanského sdružení (dle zákona 83/1990 Sb.) a v roce 2004 ji tvořilo 6 členů. Trvale s ní spolupracuje 10 – 15 spolupracovníků - externistů.

Poslání a cíle organizace

Organizace se snaží šířit objektivní informace o životním prostředí, přinášet nápady a rady k šetrnějšímu chování k životnímu prostředí. Technicky pomáhá při realizaci projektů ostatních organizací. K zabezpečení těchto cílů využívá především moderní informační technologie. Organizace se neúčastní kampaní a nepodporuje žádná konkrétní řešení.

Stručná charakteristika členů organizace

Členové a spolupracovníci mají převážně vysokoškolské vzdělání, nebo vysokou školu studují. Další skupina jsou studenti vyšších odborných škol. Jsou zde zástupci věd technických, přírodovědných i humanitních (informační technologie). Věk se pohybuje mezi 22 - 37 lety. Převážná většina má několikaleté zkušenosti s prací v nevládních organizacích, především v Brontosauru.

Projekty uskutečněné v roce 2004

V roce 2004 jsme pokračovali v práci na našich 4 hlavních projektech:

- EkoList, měsíčník o problémech životního prostředí;
- EkoList po drátě - internetový server o životním prostředí;
- EcoMonitor;
- EkoLink.

Prioritou pro rok 2004 byl projekt EkoList po drátě, jehož součástí je řada rubrik - vlastně samostatných projektů.

Dále jsme spolupracovali na těchto projektech:

- Tematický informační server "Ekospotřeba";
- Tematický informační server "Občanská společnost";
- Internetový katalog občanského sektoru "Kormidlo";
- Johannesburg, Summit Země - zpravodajství o trvale udržitelném rozvoji a cyklus seminářů.

Podrobnosti o projektech najdete v příloze.

Dále jsme na objednávku realizovali nové webové stránky ÚVR ČSOP a spravovali jsme webové stránky Českého národního komitétu UNEP, Zeleného kruhu, Nadace Sluníčko a několika dalších organizací.

Pracovníci

V roce 2004 pracovali v naší organizaci tyto pracovníci:

Mgr. Pavel Činčera, absolvent Přírodovědecké fakulty UK v Praze. Předseda a ředitel organizace. Vedením projektů na ochranu životního prostředí se zabývá od roku 1989. Je zaměstnancem BEZKu na celý pracovní úvazek.

DiS. Ondřej Charvát je zaměstnancem organizace. Pracuje především jako informační pracovník projektu EcoMonitor, dále má na starosti rubriky Ekologická legislativa a Politici a životní prostředí.

Martin Mach je pracovníkem organizace zodpovědným za administrativu. Dále zodpovídal za poradnu Zelená domácnost a stránky Zelený knihomol. Podílel se do poloviny roku na technickém zpracování tištěného měsíčníku EkoList. Dálkově studuje Fakultu humanitních studií UK.

Ing. Hana Hermová pracuje pro organizaci na částečný úvazek jako informační pracovníce projektu EcoMonitor.

Mgr. Vendula Maráková, je externí spolupracovnice BEZKu od roku 2001 (zaměstnankyní se stala v roce 2004). Podílela se na převodu dat do nového publikačního systému, v současnosti pracuje jako vedoucí vydání, píše zprávy a vede projekt EcoMonitor. Vystudovala Fakultu sociálních věd University Karlovy, obor Masová komunikace, v minulosti mj. externě spolupracovala s Prager Zeitung a pracovala jako mediální analytik ve firmě Newton I. T.

Matouš Mihaliček spolupracuje s organizací externě na pravidelném zalamování měsíčníku EkoList.

Iva Nachtmanová, novinářka, píše zprávy o Evropské unii. Je stálým externím spolupracovníkem organizace.

Ing. Radek Svítíl. Vystudoval obor Automatické řízení a inženýrská informatika na Fakultě strojního inženýrství ČVUT. V BEZKu je zaměstnán od října 1992, v období prosinec 1992–říjen 1997 byl šéfredaktorem časopisu EkoList (do roku 1995 pod názvem Pecka). Nyní odpovědný za vedení projektu internetového "EkoListu po drátě" (<http://www.ekolist.cz>). Je zaměstnancem BEZKu na celý pracovní úvazek.

Mgr. Jan Stejskal, absolvent Institutu základů vzdělanosti a Fakulty humanitních studií UK v Praze je stálým externím spolupracovníkem organizace. Vede časopis EkoList, píše zprávy a jiné texty i pro EkoList po drátě

Jan Šatoplet, je zaměstnancem organizace. Jeho úkolem je práce vedoucího vydání a správa fotobanky.

K našemu týmu patřila i řada externistů a spolupracovníků, kteří pracují pro naši organizaci na základě dohody o provedení práce. Jejich počet se pohyboval mezi 10 – 15.

Sponzoři a spolupracovníci

Naše činnost by nebyla možná bez sponzorů a spolupracovníků. K našim nejdůležitějším sponzorům v roce 2004 patřilo především Ministerstvo životního prostředí ČR, Program PHARE, Delegace Evropské komise v Praze. Dále bychom rádi poděkovali Nadaci Partnerství, Hlavnímu městu Praha a Centru pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy.

Mezi naše hlavní spolupracující organizace patřil především **Brontosaurus Praha 7**, s nímž sdílíme prostory a jehož členové s námi spolupracují a **Econnect**, který provozuje internetový server, na němž máme umístěny své stránky, je dodavatelem našeho redakčního systému na jehož dalším rozvoji pracuje a spolupracuje s námi na řešení technických problémů.

Všem těmto sponzorům a spolupracovníkům děkujeme, protože bez nich by naše práce nebyla možná.

Rozpočet roku 2004

VÝNOSY	SKUTEČNOST ROKU 2004 (Kč)
Dotace (ministerstva, obce, města)	1 400 783,27
Nadační příspěvky a dary	13 710,-
Úroky	2 970,60
Ostatní příjmy (výnosy - služby)	644 408,-
CELKEM	2 061 871,87

NÁKLADY	SKUTEČNOST ROKU 2004
Mzdy, odměny, honoráře (včetně zdrav. a sociálního pojištění)	1 361 063,50
Nákup materiálu, zboží	111 432,05
Nákup služeb (energie, poštovné, tel. poplatky, nájemné, odborné/poradenské služby)	1 025 582,59
Propagace	3 900,-
Investice (např. na přestavbu a vybavení prostorů převyšující 40 000 Kč)	-
Ostatní výdaje (náklady)	10 432,46
CELKEM	2 512 410,60

	SKUTEČNOST ROKU 2004
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	450 538,73
Počet placených pracovníků	5 plný úvazek, 1 zkrácený (+ 7-10 externistů)
Počet dobrovolníků	1

Poznámka: záporný hospodářský výsledek je způsoben zaúčtováním příjmů v roce 2004 do roku 2005 a pokrytí nákladů roku 2004 z příjmů obdržných na začátku roku 2005 (zpětně proplacená dotace). Po očištění od těchto vlivů, je výsledek hospodaření vyrovnaný.

Příloha I – podrobný popis projektů

EkoList - měsíčník o problémech životního prostředí

Měsíčník EkoList vyšel v roce 2004 jedenáctkrát (časopis má pravidelnou přestávku na začátku srpna). Vycházel na 24 stranách A4 včetně obálky. Tištěn je černobíle se zelenou, atypicky seříznutou obálkou. Celkový náklad činil 800–1000 kusů měsíčně.

EkoList připravuje tým redaktorů, externích spolupracovníků a občasných přispěvatelů, které vede šéfredaktor a zároveň hlavní řešitel projektu Mgr. Jan Stejskal. Do tohoto týmu patří nejen pišící autoři, ale i fotografové a ilustrátoři. Redakce je nezávislá na vnějších názorech, ať už jde o ekologické organizace, průmysl, státní správu, samosprávu atd. Při zpravodajství využíváme agentur ČTK, TASR a ČIA, naprostou většinu časopisu ale představují vlastní články redaktorů EkoListu a jeho externích spolupracovníků. Při jejich přípravě patří mezi základní zdroje informací také servery EcoMonitor a EkoLink. EkoList také úzce spolupracuje s internetovým deníkem EkoList po drátě.

Sazbu a zlom časopisu připravujeme sami (tedy BEZK).

Osvit a tisk zajišťuje externí firma. Po celý rok 2004 to byla firma NVT Repro.

O distribuci časopisu se dělíme s firmou DUPRESS. Ta zajišťuje rozesílání EkoListu předplatitelům. My spravujeme databázi odběratelů a také zajišťujeme distribuci EkoListu na jednotlivá prodejní místa. Jedná se hlavně o knihkupectví, bioprodejny a čajovny a kavárny. V současné době je to přes 20 míst v devíti městech České republiky.

Propagaci zajišťujeme také sami. Nejčastěji s ní pomáhá internetový deník EkoList po drátě. Dál se zaměřujeme na tzv. mediální partnerství (v roce 2004 jsme například spolupracovali s brněnským veletrhem Envibrno, filmovým festivalem Ekofilm nebo s organizátory sbírek na výkup přírodních území), nové cesty hledáme i pro výměnnou inzerci (v roce 2004 například s časopisem Informace pro lékařskou praxi).

V roce 2004 vyšlo jedenáct čísel EkoListu, a to vždy první pracovní den v měsíci (výjimkou je přestávka v srpnu). EkoList byl v roce 2004 několikrát citován v nejbližších českých denících (Lidové noviny, Hospodářské noviny). Materiály z EkoListu se objevují v ostatních médiích, například v Literárních novinách nebo na Britských listech, pravidelně je přebírájí jiná ekologická média (například Econnect, Sisyfos). V upravené podobě je ale můžeme najít i v tématicky vzdálenějších médiích, jako je třeba časopis pro maminky Betyňka nebo outdoorový server Horydoly.cz.

Co vlastně EkoList svým čtenářům přináší? Obsah je rozdělen do následujících rubrik.

Zprávy – rozsah zpravidla 8 stran. Základní rubrika časopisu, v které přinášíme každý měsíc přehled nejdůležitějších a nejzajímavějších událostí z oblasti životního prostředí, ke kterým ve světě došlo, samozřejmě s důrazem na Českou republiku. Základem je dvoustrana s krátkými příspěvky důsledně zpravodajského charakteru, na dalších stranách jsou obsáhlejší příspěvky redaktorů EkoListu, které jsou zpracovány v kontextu a analyticky.

Rozhovor – zpravidla 1–2 tiskové strany. Rubrika představuje názory a argumenty předních odborníků, politiků, aktivistů nevládních organizací a dalších osobností z oblasti životního prostředí. Původní rozhovory v roce 2004 EkoList přinesl například s Margot Wallströmovou (evropská komisařka pro životní prostředí), s Pavlem Křížkem (český ochranář, otec kampaně Právo na krajinu), s Mananou Kočladze (gruzínská aktivistka, držitelka Ceny Goldmannovy nadace za rok 2004), s Milanem Horáčkem (poslanec Evropského parlamentu za německé Zelené), Erikem Geussem (ředitel Českého ekologického ústavu) nebo s Bohuslavem Blažkem (český sociální ekolog).

Reportáž – zpravidla 2 tiskové strany. Rubrika poutavou formou vypráví o životním prostředí v nejrůznějších koutech světa. V roce 2004 tak EkoList přinesl reportáže například z Ázerbájdžánu (o stavbě ropovodu Baku–Tbilisi–Čejhan), z Karibského moře (o životě velryb), z Bhútánu (o zemi, v které rozhoduje hrubé národní štěstí), z Chorvatska (o boji za záchranu jedné z posledních evropských hnízdišť supů), z Ruska (o putování lidmi nedotčenou tajgou) nebo z Guatemaly (o likvidaci indiánů kvůli výstavbě přehrady Chixoy).

Esej – rozsah zpravidla 2 strany. V této rubrice přinášíme rozsáhlejší příspěvky odborníků, v nichž se autoři věnují důležitým oblastem vztahu lidí a jejich (nejen) přírodního okolí. V roce 2004 tak do EkoListu přispěli například Bohuslav Blažek, Václav Cílek, Stanislav Komárek, Jiří Neustupa nebo Tomáš Škrdlant.

Názory a Vaše dopisy – rozsah zpravidla 1–2 strany. Rubriky přináší diskusní příspěvky na aktuální i dlouhodobější témata, a to jak od redaktorů EkoListu, tak od aktivistů, politiků nebo různých odborníků. Rubrikou Vaše dopisy jsme dosáhli většího kontaktu se čtenáři.

Zelená domácnost – rozsah zpravidla 2 strany. V této rubrice se snažíme čtenářům zprostředkovat praktické rady, jak se v každodenním životě chovat šetrně k životnímu prostředí. Dozvědí se, jak šetřit energií, jak nejlíp třídit odpad nebo kde seženou ekologicky šetrné výrobky. Články z této rubriky patří k těm často přebíraným jinými médii.

Vyšlo, vychází, vyjde – rozsah zpravidla 1–2 strany. Kulturní rubrika EkoListu. Pravidelně obsahuje recenze na důležité knihy o životním prostředí. V roce 2004 se ovšem její záběr rozšířil i o pohledy na výtvarné umění (články o Antonínu Slavičkovi a Františku Skálovi).

Legislativa – rozsah zpravidla 1–2 strany. V rubrice sledujeme projednávání právních předpisů v Parlamentu ČR. V roce 2004 jsme začali pravidelně přinášet rozbor konkrétních hlasování (včetně přehledné tabulky, jak hlasovala jednotlivá politická uskupení) týkajících se zákonů o životním prostředí.

Kalendář akcí – rozsah zpravidla 1 strana. Rozsah akcí, o nichž přinášíme informace, je velmi široký – od dobrovolných brigád na sousedově louce, přes výstavy a trhy s ekologickým zbožím, až po mezinárodní odborné konference.

Cíle a cílové skupiny

Základní snahou autorů Ekolistu je dělat časopis jako novináři. Tedy ne jako odborníci na životní prostředí, ani ne jako aktivisté prosazující nějaké konkrétní řešení. Přestože čtenáře z těchto skupin mezi příznivci EkoListu uvítáme, jako novináři se zaměřujeme hlavně na nesespecializovanou, „**laickou**“ **veřejnost**. Tím zaplňujeme mezeru ve spektru environmentálně zaměřených českých médií, která jsou buď odborná (například časopisy Odpady nebo Ochrana přírody), nebo aktivistická (například Sedmá generace nebo Sisyfos). EkoList je časopisem, v němž laický čtenář se zájmem o životní prostředí najde informace srozumitelně vysvětlené a zároveň věcné a aktuální.

Druhou cílovou skupinou jsou tzv. **decision makers**. Díky podrobnému sledování legislativy v oblasti životního prostředí, ale samozřejmě i díky původnímu zpravodajství, rozhovorům atd. přinášíme informace, které mohou odpovědní činitelé využít při svém rozhodování o věcech veřejných. EkoList je čten na univerzitách, referátech životního prostředí nejrůznějších úřadů, ale i částí nejvyšší politické reprezentace v Parlamentu ČR. Čtenáři EkoListu jsou téměř všichni bývalí ministři životního prostředí a je jím i ministr současný.

Orientace na obě shora zmíněné cílové skupiny má jeden důvod i cíl. Šířením věcných a někdy až „technických“ (například o legislativě) informací o životním prostředí můžeme pomoci zdůraznit význam environmentální problematiky pro veřejný, tedy i politický život naší země. Pomáháme demytizovat práci občanských sdružení v oblasti životního prostředí a pomáháme i odpovědným činitelům rozhodovat se na základě věcných, nikoli zbytečně ideologizovaných informací. Zároveň se tyto informace snažíme podávat přijatelnou, čtivou formou. Ke čtenáři se tak najednou dostanou jak zajímavé reportáže a eseje, tak i důležité informace o ochraně životního prostředí a přírody.

EkoList po drátě

EkoList po drátě <<http://www.ekolist.cz>> je internetový server o životním prostředí.

Hlavní webová stránka **EkoListu po drátě** <<http://www.ekolist.cz>> – přináší především několikrát **denně aktualizovaný výběr ze zpravodajství**. Na titulní stránce najdete také výběr z kalendáře akcí a očekávaných událostí, anketu a přehled zpráv v dalších rubrikách EkoListu po drátě.

Stránka **Zpravodajství** <<http://www.ekolist.cz/zpravy.stm>> – obsahuje všechny námi připravené a vybrané zprávy (naše vlastní zprávy a výběr ze zpravodajství ČTK, TASR, ČIA a ze zpráv EcoMonitoru). Dále přináší přehled aktuálních tiskových zpráv a zajímavých článků o životním prostředí z jiných serverů. Stránka Zpravodajství umožňuje také regionální zobrazení (nabízí v podstatě samostatné regionální stránky doplněné specifickými odkazy na další - pro zvolený region - užitečné informační zdroje) a tematické třídění zpráv (obdobně jako u regionů doplněné souvisejícími odkazy). Zprávy týkající se vybraných témat jsou opatřovány odkazy na související starší články EkoListu a na internetové stránky, které mají k tématu zprávy vztah. Zpravodajství je aktualizováno několikrát denně.

Ze stránky Zpravodajství (stejně jako z dalších tematických a regionálních stránek) je možno vyhledávat starší zprávy, tiskové zprávy a související články z našeho archivu.

Vedle zpravodajství obsahuje **EkoList po drátě** řadu „příloh“, podrobně popsaných níže.

Ekologická legislativa <<http://www.ekolist.cz/zakony.stm>> – zde jsme se soustředili zejména na informace o připravovaných a projednávaných zákonech. Informujeme zde o postupu projednávání ekologických zákonů v Parlamentu ČR a o předpisech vycházejících ve Sbírce zákonů a ve věstnících Ministerstva životního prostředí a Ministerstva průmyslu a obchodu. Stránka obsahuje odkazy na plná znění sněmovních tisků i na texty předpisů vyšších ve Sbírce zákonů. Stránka také přináší zpravodajství týkající se přípravy a projednávání ekologických zákonů a předpisů v ČR a v zahraničí a názory a komentáře zabývající se touto problematikou. Zájemci o ekologickou legislativu na stránce dále najdou řadu odkazů na stránky s podobnou tematikou v českém i světovém internetu. Zpravodajství na stránce je aktualizováno průběžně, informace o zákonech a dalších právních předpisech jednou týdně. V tomto roce jsme ve spolupráci s Parlamentním zpravodajem začali připravovat „Hlasování ve Sněmovně“, sérii článků o jednotlivých zákonech spolu s jejich stručným obsahem, průběhem projednávání a s informací, které politické strany prosazovaly, nebo naopak odmítly, daný návrh. Tato služba si u čtenářů získala velmi rychle oblibu a každý jednotlivý text z tohoto celku vykazuje vysokou čtenost (kolem 1000 přístupů). Články jsou doplněny o tabulky hlasování, ve kterých najde čtenář tabulky hlasování o konkrétním zákoně rozdělené podle parlamentních stran, a také zjistí, jak hlasovali jednotliví poslanci. Texty jsou navázané na naše tabulky sledovaných předpisů, takže informace je skutečně komplexní. Tato stránka byla z části řešena samostatným projektem, vzhledem k rozsáhlým změnám v roce 2004.

Evropská unie a životní prostředí <<http://www.ekolist.cz/evropa.stm>> – stránka je rozdělena na podstránky **Zpravodajství, Základní informace o Evropské unii, Instituce Evropské unie, Legislativa Evropské unie, Politika Evropské unie, Česká republika a Evropská unie, Ostatní noví členové a kandidáti**. Na stránce se zpravodajstvím naleznou čtenáři informace jednak ze servisu ČTK, ČIA a TASR a původní články redakce EkoListu, dále odkazy na tiskové zprávy Evropské unie a odkazy na tiskové zprávy dalších organizací, které se týkají EU a životního prostředí. Na jednotlivých podstránkách pak čtenáři naleznou informace o Evropské unii a o její historii, o institucích Evropské unie, její legislativě a ekologické politice. Všechny informace jsou doplněny odkazy na související stránky v internetu, takže mohou sloužit jako odrazový můstek pro hlubší studium vybraného problému. Na stránce „Česká republika a Evropská unie“ naleznou čtenáři stručný přehled historie vztahů ČR a EU, informace o přístupové smlouvě, na jejímž základě vstoupila ČR do EU, a podrobné informace o procesu vyjednávání o vstupu ČR do Evropské unie. Na stránce „Ostatní noví členové a kandidáti“ nabízneme čtenářův základní informace o dvanácti zemích, které spolu s ČR vstoupily do Evropské unie či o vstupu ještě usilují. Stránka je aktualizována průběžně.

Kalendář akcí <<http://www.ekolist.cz/kalendar.stm>> – tato stránka nabízí informace o akcích z oblasti životního prostředí. Akce jsou pro snazší orientaci rozděleny do rubrik. Informace o akcích čerpáme z materiálů zaslaných organizátory akcí, z internetu a z tisku. Na stránce jsou uvedeny také odkazy na jiné kalendáře ekologických akcí na internetu. Stránky **Kalendáře akcí** jsou aktualizovány jednou až dvakrát každý týden, informace o aktuálních akcích (tiskové konference apod.) jsou vkládány průběžně. **Kalendář akcí umožňuje uživatelsky definované zobrazování a vyhledávání akcí (kombinace tématu, termínu a regionu).**

Zelená domácnost <<http://www.ekolist.cz/zeldom.stm>> – tato stránka nabízí rady pro šetrnější chování k životnímu prostředí. Je rozdělena na několik tematických oblastí. Součástí Zelené domácnosti je i **interaktivní ekoporadna** – návštěvníci naší stránky nám mohou zaslat dotazy k ochraně životního prostředí, na které naši redaktori zjistí odpověď a dotaz i odpověď zveřejníme na našich stránkách. Na stránkách **Zelené domácnosti** jsou uvedeny i odkazy na další související stránky na internetu. Na provozu poradny spolupracujeme s řadou externích spolupracovníků. Stránka je aktualizována průběžně.

Zelený knihomol <<http://www.ekolist.cz/knihy.stm>> – tato stránka přináší informace o vycházejících knihách z oblasti životního prostředí. Vedle stručných anotací jednotlivých knih obsahuje i recenze některých titulů a odkazy na některé knihovny a knihkupectví na internetu. Anotace knih jsou rozděleny do oblastí. Stránka je aktualizována zpravidla dvakrát měsíčně.

Klimatické změny <<http://www.ekolist.cz/klima.stm>> – stránka obsahuje archiv zpráv a dokumentů týkajících se klimatických změn a snah o jejich minimalizaci. Je rozdělena na podstránky: Proč dochází ke klimatickým změnám?, Současné problémy s podnebím, Snahy o omezení emisí skleníkových plynů a Další informační zdroje na Internetu. Na této stránce jsme mj. podrobně sledovali průběh konferencí OSN o klimatu. Jsou zde uvedeny odkazy na řadu dalších WWW stránek k danému tématu. Stránka je aktualizována průběžně.

Fórum EkoListu <<http://www.ekolist.cz/nazory.stm>> – přinášíme zde názory, komentáře a čtenářské dopisy hodnotící významné ekologické události a problémy. Názory je možné si prohlížet všechny, nebo členěné podle témat. V roce 2004 jsme zavedli on-line diskuse u jednotlivých názorů. Stránka je aktualizována průběžně.

Politici a životní prostředí <<http://www.ekolist.cz/politika.stm>> – tato stránka je v centru pozornosti čtenářů zejména tehdy, když se blíží volby, přestože je aktualizována stále a nikoli jen v období volebních kampaní. Sledujeme na ní totiž výroky a činy politických stran, vlády, Poslanecké sněmovny, Senátu a obecních zastupitelstev ve vztahu k životnímu prostředí. Vedle zpravodajství a komentářů s touto tematikou nabízíme množství odkazů na související materiály přístupné na internetu (záznamy z tiskových konferencí, dokumenty vlády apod.). Během roku 2004 jsme na ní sledovali krajské volby a zavedli průběžné sledování výsledků důležitých hlasování v Poslanecké sněmovně. Stránka je aktualizována průběžně.

Summit Země 2002 <<http://www.ekolist.cz/summit.stm>> – tato stránka je v provozu od června roku 2002 a přináší aktuální informace z jednání na "Summitu Země" v Johannesburgu. Dále zde sledujeme vše, co s touto mezinárodní konferencí a závazky na ní přijatými souvisí.

Čtenost

Důležitým výsledkem je relativně vysoká čtenost EkoListu po drátě. Relativně, protože na jedné straně patří na českém internetu, braném jako celek, k serverům s menší návštěvností, ovšem na druhou stranu se řadí k nejvíce navštěvovaným environmentálním serverům u nás.

Návštěvnost serveru

Měsíc	UIP adres 2004	UIP adres 2003	Nárůst o	Unikátních návštěvníků 2004	Unikátních návštěvníků 2003	Nárůst o
Leden	15476	14015	10 %	9804	-	-
Únor	16659	11821	41 %	10425	-	-
Březen	19911	13126	52 %	14437	-	-
Duben	17850	16689	7 %	12417	7429	67 %
Květen	18066	17666	2 %	12465	8516	46 %
Červen	15398	15604	-1 %	10397	7543	38 %
Červenec	10860	11720	-7 %	5803	5519	5 %
Srpen	11493	11684	-2 %	6820	5495	24 %
Září	14392	14074	2 %	8398	7279	15 %
Říjen	18516	16038	15 %	10599	9405	13 %
Listopad	21425	16898	27 %	13529	10157	33 %
Prosinec	20532	12447	65 %	dosud není k dispozici	7787	
Průměr za měsíc	16714	14315	17 %	9591 (leden – listopad)	7681 (duben – prosinec)	25 %

Identifikované hlavní cílové skupiny: státní správa a samospráva, novináři, zaměstnanci podniků se vztahem k životnímu prostředí (ať již z hlediska negativních dopadů, nebo nabízející "ekologické" služby), studenti a učitelé. Podle našich průzkumů se jedná především o uvedené příslušníky cílových skupin, kteří server www.ekolist.cz využívají nejčastěji.

Naši čtenáři získávají na serveru www.ekolist.cz především informace, a to povšechné, které slouží k obecné orientaci v problematice či jejím výseku, a konkrétní. Z konkrétních informací se zajímají nejvíce o nově vydávané knihy, problematiku Evropské unie a životního prostředí, rady pro šetrnější vztah k životnímu prostředí a ekologickou legislativu. Provozujeme také hojně využívaný Kalendář akcí v oblasti životního prostředí.

V menší míře využívají čtenáři Fóra EkoListu k diskuzím. Vzhledem k tomu, že našimi čtenáři nejsou zdaleka jen členové a aktivisté "zelených" NNO, jsou diskuze někdy patřičně "ostré". Přínosem je zde prezentace názorů různých zájmových skupin a jejich konfrontace.

EcoMonitor

EcoMonitor je každodenně aktualizovaná databáze článků a tiskových zpráv týkajících se tématu životního prostředí. Zařazované texty pocházejí ze tří zdrojů. Monitorujeme domácí tištěné a elektronické deníky a časopisy (Ihned, MF Dnes, Lidovky, Právo, Respekt, Sedmá generace, Dopravní noviny atd.) Při psaní původních článků vycházíme ze sledování zahraničních zdrojů, především z anglické jazykové oblasti a snažíme se tak zpřístupnit čtenářům jinak často nedostupné materiály. Tyto články jsou zveřejňovány buď jako celé texty umístěné na našich stránkách nebo v podobě odkazů na původní stránky zdroje. Hlavními zdroji jsou: BBC, Associated Press, Environmental News, Network MSNBC, AllAfrica.com nebo Swiss Radio. Poslední oblastí jsou tiskové zprávy vydávané jednak státní správou (MŽP, MD atd.) ale i neziskovým sektorem (Arnika, Děti Země, Greenpeace) a stále častěji také soukromými společnostmi. Celá databáze je doplněna vyhledávacím nástrojem. Požadované informace může čtenář získat buď zadáním klíčového slova nebo pomocí kategorií, které rozdělují texty jak podle zeměpisného líče (jednotlivé kraje ČR, země Evropy, Severní Amerika ...) tak podle témat (doprava chráněné oblasti, odpady...) nebo institucí, kterých se týkají (vláda, jednotlivá ministerstva, politické strany atd.)

Výstupem je internetová stránka www.ecomonitor.cz, na které jsou zobrazeny právě aktuální původní články, materiály z českých médií i tiskové zprávy a pomocí on-line rešeršního nástroje jsou přístupné veřejnosti všechny zařazené texty.

V roce 2004 byla na stránce www.ecomonitor.cz zveřejněno každý den osm článků z deníků a časopisů v českém a slovenském jazyce, jeden překladový článek a aktuální počet vydaných tiskových zpráv (nejméně však pět denně). Za celý rok tak přibylo do databáze 2100 textů z domácích zdrojů, 260 původních článků přeložených z angličtiny, němčiny a francouzštiny, a nejméně 1200 tiskových zpráv. V průběhu celého roku se průběžně rozšiřuje a obměňuje spektrum zdrojů ze kterých pochází texty umístěné v databázi. Snahou je nejen nabídnout co nejširší pohled na informace o životním prostředí ale zároveň upozornit na některá zajímavá a méně známá periodika. Největší zájem čtenářů stabilně vykazují původní články kterými se snažíme přinášet informace o pohledu na problémy životního prostředí v celém světě. Letos jsme začali zveřejňovat texty i z frankofonní jazykové oblasti, čímž se otevřelo další spektrum možných zdrojů. V roce 2004 navštívilo stránku EcoMonitor v měsíčním průměru 3 500 návštěvníků (visitors), kteří uskutečnili 22 000 přístupů (hitů) podle měřicího systému Webalogs provozovaného o.s. Econnect.

Přínos EcoMonitoru vidíme zejména ve třech sférách, jejichž příslušníci mohou úspěšně využívat služby EcoMonitoru:

- I. Státní správa a samospráva,
- II. Nevládní organizace.
- III. Menší či specializovaná média.
- IV. Laická veřejnost se zájmem o problémy životního prostředí a menší firmy.

EcoMonitor jim přináší vybrané (zajímavé, důležité) články z českého a zahraničního tisku. Čtenáři tak získají přehled, jak je o problémech, které je zajímají, referováno v tisku a to i v zahraničním. Služba je navíc bezplatná, což je důležité především pro zvolené cílové skupiny. Další odlišností od jiných rešeršních systémů je ruční indexování a specializace na oblast životního prostředí (finančně nezajímavou pro většinu rešeršních společností), což zaručuje větší přesnost.

EkoLink

V roce 2004 byl provozován internetový katalog stránek o životním prostředí EkoLink (<http://www.ekolink.cz>). V přehledném systému kategorií je začleněno přes 1800 unikátních stránek o životním prostředí. Katalog je přístupný také přes doménu www.kormidlo.cz (větev Životní prostředí). Zaměřuje se především na stránky v češtině. Vybírány jsou ale i důležité stránky z Evropy a nejdůležitější ze "zbytku" světa.

V přehledném systému kategorií je začleněno cca 1850 unikátních stránek o životním prostředí. Vyhledávat mohou uživatelé jednak procházením systému kategorií, dále pak pomocí fulltextového vyhledávání, kde mohou používat logické operátory nebo mohou použít filtr a zobrazit si odkazy filtrované podle regionálních nebo jazykových kritérií (např. pouze Afrika a pouze česky).

Obsah katalogu EkoLink je přístupný i z domény www.kormidlo.cz, jako větev "Životní prostředí". Odkazy z EkoLinku jsou využívány v rámci serveru EkoList po drátě.

Velká část roku 2004 byla věnována spolupráci s programátory Econnectu na dokončení aplikace pro správu odkazů. Tato činnost se proti původním plánům značně protáhla, tudíž jsme neměli v roce 2004 dostatek času na přidávání nových odkazů a propagaci katalogu (přesto se návštěvnost EkoLinku zvýšila více než dvojnásobně, viz níže). Výsledkem je nicméně výrazně spolehlivější program, který bude možno v dalších letech rozvíjet a doplňovat o další funkce, ale nebude nutno ho předělávat.

V rámci propagace jsme se zaměřili na revizi a doplňování odkazů na EkoLink v jiných katalozích a vyhledávačích. Od dubna 2004 je návštěvnost EkoLinku sledována nezávislým auditem iAudit (www.iaudit.info).

Během roku jsme průběžně sledovali a měnili či odstraňovali nefunkční odkazy v katalogu (zjistili jsme, že úmrtnost či migrace ekologicky zaměřených stránek je poměrně velká). Po definitivním přechodu na novou verzi programu a databáze v listopadu 2004 jsme se intenzivně zaměřili i na přidávání nových odkazů.

Na doméně www.ekolink.cz je přístupný katalog odkazů na stránky o životním prostředí.

Využívanost v roce 2004

Měsíc	počet UIP adres v roce 2003	počet UIP adres v roce 2004	Nárůst v procentech o	Počet unikátních návštěvníků dle iAuditu (2004)
leden	750	1583	111,1	-
únor	788	1511	91,8	-
březen	849	2368	179,0	-
duben	973	2080	113,8	1330
květen	1057	2095	98,2	1459
červen	939	1530	62,9	967
červenec	709	1309	84,6	521
srpen	714	1330	86,3	564
září	925	2038	120,3	990
říjen	1324	2438	84,1	1510
listopad	1607	2597	61,6	1762
prosinec	1233	2427	96,8	dosud není k dispozici
průměrná měsíční návštěvnost	989	1942	96,4	1138 (duben – listopad)

Poznámka: ve statistikách návštěvnosti nejsou zahrnuty přístupy přes doménu [Kormidlo.cz](http://www.kormidlo.cz) ani přes související odkazy v EkoListu po drátě, skutečná využívanost odkazů z katalogu je tedy vyšší.

Přínos pro cílové skupiny

Pro veřejnost (laickou i odbornou) je důležité, najít na internetu co nejuplněnější katalog [www](http://www.ekolink.cz) stránek zaměřených na životní prostředí. **Cílovými skupinami zde jsou především profesionálové zabývající se životním prostředím, NNO, ale i laici se zájmem o přírodu.** Lze říci, že profesionálové zahrnují stejné cílové skupiny jako náš server EkoList po drátě (státní správa a samospráva, novináři, zaměstnanci podniků se vztahem k životnímu prostředí (ať již z hlediska negativních dopadů, nebo nabízející "ekologické" služby), studenti a učitelé). Přínosem je zde nejen šíření a zpřístupňování informací o problematice přírody a životního prostředí, ale také snazší přístup k informacím prezentovaným nevládními (ale i ostatními) organizacemi na Internetu.

Ostatní projekty

Během roku 2004 jsme spolupracovali na dvou projektech s organizací Econnect:

1) Tematický informační server "Občanská společnost".

Cílem projektu, který pokračoval v roce 2004, je příprava a provoz informačního serveru zaměřeného na občanský sektor. Uživatelé zde najdou praktické rady jak mohou využívat svých občanských práv k získávání informací od úřadů, k účasti na rozhodování. V sekci "Výchova" se věnujeme učitelům a vychovatelům, kteří zde najdou tipy a praktické techniky k výuce žáků k aktivnímu občanství.

Naším úkolem jsou oblasti věnované přístupu k informacím (bývalé stránky www.pravovedet.ecn.cz), výchově a filosofii. V roce 2004 jsme také zahájili práce zaměřené na doplnění sekce o „evropskou dimenzi“ serveru a na realizaci doprovodných seminářů a vydání brožury.

Server najdete na <http://www.obcan.ecn.cz>

2) Internetový katalog občanského sektoru "Kormidlo".

Tento katalog mapuje oblasti "občanského sektoru": Lidská práva, Sociální rozvoj a pomoc, Životní prostředí, Kultura, Neziskový sektor (obecné i praktické odkazy na neziskový sektor), Lidé (gender, uprchlíci staří lidé, menšiny, hendikepovaní...)

Naším úkolem je zpracování oblasti životního prostředí, ale i metodická pomoc ostatním organizacím, které se podílejí na tvorbě jiných sekcí.

Server najdete na <http://www.kormidlo.cz>

Během roku 2004 jsme spolupracovali s Centrem pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy:

1) realizovali jsme 3 semináře zaměřené na propagaci jednání v Johannesburgu (Summit Země) a na výsledky jednání;

2) provozovali jsme zpravodajství o Summitu Země a jeho důsledcích jak v rubrice EkoListu po drátě, tak na stránkách Centra.

V rámci projektu Evropská unie a životní prostředí podpořeného programem PHARE jsme realizovali 3 semináře v regionech.

Na zakázku Ministerstva životního prostředí jsme doplnili tematický server o ekospotřebě.

Najdete jej na <http://www.ekospotreba.unep.cz>

Shrnujeme zde dostupné poznatky o spotřebě šetrné k životnímu prostředí. Obzvláštní pozornost věnujeme státní správě. Server bude dále provozován v rámci aktivit Českého národního komitétu UNEP.